

«Արցախ» հայրենակցական բարեգործական միությունը, կանոնադրության համաձայն, միավորում է հայաստանաբնակ արցախցիների ջանքերը հանում իրենց հայրենի երկրամասի տնտեսական ու մշակութային վերածնության: Օրերս մեր խնամքագրության հյուրն էր Միության տնօրեն Ա. ՄԱՆԱՍՅԱՆԸ, որի հետ մեր թղթակցի ունեցած հարցազրույցը տպագրում ենք ստորև:

● Մեր հարցազրույցը

ԾՆՈՒՆԻՒ ԲԵՐԻ, ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ

—Ալեքսանդր Սարգսի, մեր ընթերցողները կցանկանային ունենալ ավելի համազամանակից տեղեկություն «Արցախ» հայրենակցական բարեգործականի մասին:

«Արցախ» հայրենակցականը «ծնվել է» 1988 թվականի նոյեմբերին՝ փետրվարյան անդրամիկ ելույթներից ուղիղ ինը ամիս անց, որպես արցախյան մեր համազգային շարժման հարազատ, օրինավոր զավակը: Հայաստանաբնակ արցախցիները, բնական է, միշտ էլ մտահոգ էին իրենց հայրենի երկրամասի ճակատագրի համար: Անցած քոլոր տասնամյակներին վերին ատլանտիկներին վերին ատլանտիկները միշտ էլ հեղեղել են նրանց խնդրա-քողոքա-պահանջագրերը: Սակայն հայոց պատմության հերոսական ու ողբերգական (վերջինում նկատի ունեն մեծ երկրաշարժը) 88-ին հրամայաբար զգացվեց նրանց ջանքերը կազմակերպորեն ուղղորդելու պահանջը: Այդ պահանջը ինքը կյանքը առաջարկեց, և երևանաբնակ մի խումբ արցախցիների (նաև ոչ-արցախցիների) նախաձեռնությամբ ստեղծված մեր Միությունը եկավ բավարարելու այն: Նոյեմբերյան հիմնադիր համահավաքին նախորդել էին հավաքներ, որոնց մասնակիցները՝ մարզի առանձին-առանձին քոլոր շրջաններից դուրս եկած արցախցիներ լիազորել են իրենց ներկայացուցիչներին՝ ծնունդ տալու մեր Միությանը:

Կանի կառուցվածքը: Համահավաքների միջև ընկած ժամանակահատվածներում միության աշխատանքը գլխավորում է 21 հոգուց բաղկացած նրա գործադիր մարմինը: Միության կից ստեղծված են մասնագիտական հանձնախմբեր և ակումբներ, որոնք կատարում են իրենց առաջին քայլերը: Գործադիր մարմնի աշխատանքը վարում են միության տրեյնինգ, փոխտնօրենը և քարտուղարը, որոնք համահավաքի կողմից ընտրվում են մեկ տարվա ժամկետով: Այս տարվա ապրիլյան համահավաքում փոխտնօրեն է ընտրվել Արմավիր հայանը, քարտուղար՝ Լարիսա Ալավերդյանը: Միությունը բնակացրանկի երևանյան բաժանմունքում ունի ընթացիկ հաշիվ: Հաշվի համարն է՝ 700001: Մեր միջոցները գոյանում են նպիտակություններից և անդամավճարներից:

—Հիմա ստեղծվել են տարբեր ձևերի հասարակական կազմակերպություններ: Երևի արցախահայերը առաջիններից մեկն են ստեղծում միություն՝ հայրենակցության սկզբունքով:

—Բոլոր հասարակական կազմակերպությունների առջև կանգնած է ընդհանուր մի խընդիր. գտնել մարդկանց հասարակական ակտիվության ու նախաձեռնության, նրանց հանրագույն ձգտումների իրացման ձևեր: Այդ ձգտումների ու փոխարի էներգիայի համար պետական - պաշտոնական կառուցվածքները չափազանց նեղ էին: Եվ լավ է, որ վերակառուցումը ընթանում է նաև զանազան ինքնագործ միավորումների ու հասարակական կազմակերպությունների ստեղծման նշանաբանով: Արցախյան համազգային շարժումը ինքը թելադրեց այն ձևը, որի մեջ կազմակերպությունն միավորվում է հայաստանաբնակ արցախցիները: Դա հայրենակցական միությունն է, միություն, որը պիտի ոգեկոչի մեր կողմից, ավա՛ղ, սոսոցալոգ համայնքային կյանքի այն ավանդույթները, որոնք դարեր շարունակ եղել են ազգապահպանության պատմական գործընկերը: Գործադիր մարմնի աշխատանքը վարում են միության տրեյնինգ, փոխտնօրենը և քարտուղարը, որոնք համահավաքի կողմից ընտրվում են մեկ տարվա ժամկետով: Այս տարվա ապրիլյան համահավաքում փոխտնօրեն է ընտրվել Արմավիր հայանը, քարտուղար՝ Լարիսա Ալավերդյանը: Միությունը բնակացրանկի երևանյան բաժանմունքում ունի ընթացիկ հաշիվ: Հաշվի համարն է՝ 700001: Մեր միջոցները գոյանում են նպիտակություններից և անդամավճարներից:

ժումը ինքը թելադրեց այն ձևը, որի մեջ կազմակերպությունն միավորվում է հայաստանաբնակ արցախցիները: Դա հայրենակցական միությունն է, միություն, որը պիտի ոգեկոչի մեր կողմից, ավա՛ղ, սոսոցալոգ համայնքային կյանքի այն ավանդույթները, որոնք դարեր շարունակ եղել են ազգապահպանության պատմական գործընկերը: Գործադիր մարմնի աշխատանքը վարում են միության տրեյնինգ, փոխտնօրենը և քարտուղարը, որոնք համահավաքի կողմից ընտրվում են մեկ տարվա ժամկետով: Այս տարվա ապրիլյան համահավաքում փոխտնօրեն է ընտրվել Արմավիր հայանը, քարտուղար՝ Լարիսա Ալավերդյանը: Միությունը բնակացրանկի երևանյան բաժանմունքում ունի ընթացիկ հաշիվ: Հաշվի համարն է՝ 700001: Մեր միջոցները գոյանում են նպիտակություններից և անդամավճարներից:

—Դուք հիմնավորեցիք հայրենակցական միության հիմնավորման անհրաժեշտությունը: Իսկ ինչպիսի՞ն է, կամ ինչպիսի՞ն կլինի միությունը «գործնական կտրվածքով»:

—Վերագտնել և խորացնել արցախահայության հոգևոր ինքնատիպությունը, նոր կյանք տալ մեր ավանդույթներին, երգերին, պարերին, բառ ու բանին, ծեսերին, որոնց մի մասը, ոնց որ ասում են, ձեռքից գնացել է: Մեր մշակութային, երաժշտական ու ճարտարապետական հանձնախմբերի գեր-

տի խոստովանենք, չենք կարող: Մյուս կողմից, անկասկած է, որ ազգային գոյատևության հիմքը հոգևորի կողքին տնտեսությունն է: Վերջին տասնամյակների ընթացքում, ցավոք, մենք շատ բան ենք կորցրել: Մոռացվել են քաղաքային արհեստներ, որոնք այնպե՛ս մոտ էին ազգային մեր բնութագրին: Իսպառ կորել են տնտեսության որոշ ավանդական ճյուղեր: Դրանց մեջ ամենից ցավալին երևի ձիարսության կորուստն է: Պետք է ասել դա որ ճշմարտությունը, մենք՝ արցախահայերս, կորցրել ենք գործարարության, տնտեսական մրցունակության այն ուրակները, որոնք ժամանակին ունեցել են մեր մոտակա ու հեռավոր անցյալի նախնիները: Նրանց պատրաստած կաթ-կարասիքը, գորգերը, նրանց խնամած նմուշները, խաղողի պլանտացիաները, արդեն «ծերացած», բայց դեռ այսօր էլ մեզ կերակրող շահ թե՛նու ալգիները, գյուղերի սալա հատակած ճանապարհները, քաղաքային կամուրջները և ճարտարապետական կոթողները մեր նախնիների տնտեսական մրցունակության վկաններն են: Իսկ մե՞նք: Մի՞թե ցավալի չէ, որ ունենալով նշանակալի հողեր ու տար կլիմա, սպասում ենք ուրիշի վաղախա պոմիդորին ու վարունգին: «Արցախ» հայրենակցական միության գործադիր մարմինը անդրադաձել է այս կարգի հարցերի ևս: Եկել ենք հուստատ եզրակացության. սեփական ամեն կերպ նպաստենք տնտեսավարման ունակությունների ու ճաշակի ձևավորմանն ու զարգացմանը: Մեր ունեցած միջոցները մենք մտադիր ենք հիմնականում իսպառ դնել այդ գործին: Անկասկած, նաև կօգնենք կառու-

ենք ձեռք բերում թույլ տնտեսությունների համար: Պատրաստ ենք ամեն կերպ օգնել որևէ կազմակերպության, որը կզբաղվի վաղախա բան շարունակությամբ կամ գյուղատնտեսական արտադրության այլ ոլորտով, ազգային որևէ արհեստի վերականգնմամբ:

Միջոցառած, մեր գործունեությունը նոր-նոր ծավալվում է, և այսօր էս չէի ցանկանա թելադրել որոշ արված գործեր: Դրանք միայն առաջին համաստ քայլերն են: Հուսով ենք, որ որոշ ժամանակից հետո, երբ դժգոհ չենք լինի մեզանից, հենց ձեր թերթի միջոցով էլ կանդրադառնանք դրանց: Առայժմ սպասում ենք առաջարկությունների, տնտեսական նախաձեռնությունների, որոնց մենք կարող ենք սատար կանգնել: Կարծում եմ «Նորհրդային Ղարաբաղը» ևս կարող է իր մասնակցությունը բերել այդ գործին:

—Ալեքսանդր Սարգսի, ինչքան ինձ հայտնի է, մենք արդեն ունենք բարեգործական մի քանի կազմակերպություններ, ինչպիսի՞ն է դրանց փոխհարաբերությունը:

—Ծատ լավ: «Արցախը», «Ամարասը» և «Գթությունը» գործում են փոխհամաձայնեցված, և նրանց ինքնուրույն գործունեությունը պայմանավորված է այն խնդիրների ինքնուրույնությամբ, որ լուծում են իրենց: Ինքնուրույն են և միաժամանակ՝ միասնական: «Արցախը» «Ամարասի» մասնաճյուղն է, իսկ վերջինս՝ «Գթություն»... Այնպես որ, այս միացումը մեր միացման մեծ խընդիր իրականացման առաջին գործնական քայլերից է: Միայն նման միասնությամբ մենք կարող ենք լուծել ընդհանուր խնդիրները՝ տնտեսական լինի, հոգևոր, թե ժողովրդագրական: